

EL PUNT – AVUI Cultura Girona - 12 juny 2019

Thoreau i el do de l'hospitalitat

El representant d'Atrium Artis, Antoni Bou, amb el filòsof Ramon Alcoberro, l'artista Jordi Amagat i, a la dreta de la imatge, l'editor de Rupes Nigra Ramon Fàbregas, dilluns a l'Espai 22 JOAN SABATER.

Eva VÀZQUEZ - Girona

Rupes Nigra acaba de traduir tres textos fins ara inèdits de Thoreau a *L'hostaler i altres assajos*

Cada vegada que agafes un llibre de Henry David Thoreau, no saps com, se t'enfila un pessigolleig per les cames que t'incita a posar-te en marxa. No hi ha gaires autors que tinguin el do de tonificar el cos i l'esperit a la sola visió del seu nom, si deixem de banda, és clar, Robert Louis Stevenson i William Hazlitt, que eren dos altres caminadors sensacionals. Allò que potser té Thoreau que els falta als altres és que d'aquesta seva afició a fer vida als boscos, a olorar les pomes silvestres i a caminar a la llum de la lluna o contemplar els colors de la tardor, en va fer, no només una poètica, sinó sobretot una política, en el sentit més honorable que pugui avui donar-se a aquesta ciència humana. És per aquest compromís amb els altres, sense caure, però, en l'adoctrinament, que els seus textos no passen mai de moda, i fins i tot es pot dir que s'han avançat al seu temps. Híppies, contestataris i ecologistes l'han pres com a model, sobretot els seus ja clàssics *Walden o la vida als boscos* i aquell fantàstic manual de *Desobediència civil* que va inspirar-li la seva condemna a presó per haver-se negat a pagar impostos a un estat que fomentava l'esclavitud. En canvi, altres breus i deliciosos assajos del llegendari naturalista de Concord continuen esperant el seu torn, almenys en català. El segell editorial Rupes Nigra, impulsat per la Fundació Atrium Artis, s'ha atrevit a ser el primer a traduir tres

petits textos fins ara inèdits a la península en un volum tractat amb cura, el quart d'aquesta editorial gironina i amb portada dibuixada per l'artista Jordi Amagat: *L'hostaler i altres assajos*.

En una sola paraula, *casa*, comença Thoreau el primer d'aquests assajos, traduïts per Àlicia Rodríguez, hi ha elements tant de l'escola com de l'hospici o la presó, però cap s'acosta més a l'hospitalitat ideal que la *taverna*, lloc de pas que acull a tothom sense distinció i que et deixar anar, en acabat, "a punt per seguir vivint". Ramon Alcoberro, en la presentació del llibre dilluns a l'Espai 22, va proposar que aquest elogi de l'hostaler que "rep, escolta i deixa marxar els seus estadants" fos obligatori a totes les facultats d'hostaleria, com una excel·lent metàfora de l'hospitalitat i "la bona gent" en ple apogeu de les societats multiculturals. Com en els altres textos del llibre, "L'esclavitud a Massachusetts" i "La successió dels arbres de bosc", Thoreau hi desenvolupa la seva particular filosofia de la intimitat, va dir Alcoberro, erigida en "criteri moral", en "gest revolucionari", just en un món on tot és tan públic, on "la gent viu permanentment externalitzada". Un home que escrivia coses com ara: "Un pal recte fa el millor bastó i un home íntegre, el millor governant" devia tenir moltes decepcions, a la vida, però Alcoberro va insistir: "Thoreau defensa les causes perdudes simplement perquè són boniques, per una qüestió d'enteresa moral, encara que siguin fracassades." Potser editar llibres és una d'aquestes lluites inútils, però a Rupes Nigra hi bracegen justament per això, perquè l'inútil es torni tan valuós, tan preciós, com tres discursos de fa més d'un segle que inviten a no anar enlloc, a observar petites coses i a negar la lògica de l'avorriment.